Fragmentarium

uiat qd dñs pceperat Ade q̃ d omni ligno paradiſi comederet. pceptũ eñ affirmatiuũ non obligat ad ſemp. ſ p loco et tepore. Põt etiam intelligi q̃ non cõferret illũ effectum vnica comeſtiõe ſ pluribus. et boc qz lignum illd non cõferebat imortalitatẽ ſicut cauſa imortalitatis principalis et effectiua. ſ ſicut diſpoſitiua. Et queadmodũ videmus in medicina q̃ frequentata diſponit ad ſanitatẽ ad quã nõ ſufficienter diſponeret ſemel ſumpta. ſic et in ppoſito intelligendũ ẽ. Et per boc patẽt q̃ obiecta ſunt. pcedunt eñ ac ſi lignũ vite ẽẽt principale effectiuum imortalitatis. De effectu aũt iſtius ligni planius babitũ ẽ ſupra. Hec ãt dicta ſufficiãt.

Ad intelligẽtiã buius ptis in qua agitur d gratie adiutorio ſm ſtatum nature inſtitute. incidit bic queſtio circa tria. Primo querit vtrũ bomo ante peccatũ gratia eguerit. Secũdo queritur vtrũ ante peccatũ gratiã babuerit. Tercio querit de quãtitate gratie quã in illo ſtatu babuit. Circa primũ queruntur duo. Primo querit vtrũ bomo in ſtatu innocẽtie circũſcripto dono gratie ẽẽt do accept᷒. Secũdo querit vtrũ abſq̃ gratia poſſet exire in op᷒ meritoriũ.

Queſtio. j. a

Utrũ abſq̃ dono gratie bomo ẽẽt deo accept᷒ in ſtatu innocẽtie. Et q̃ ſic vr. Geñ. j. Uidit deus cũcta q̃ fecerat et erãt valde bona. ſ ſummo bono non põt nõ cõplacere illud qd eſt valde bonũ. ſi g boc inter ceteras creaturas inferiores pricipatum obtinebat. vr q̃ ipe valde bonus erat. et ſi boc. g de᷒ illũ acceptabat. Itez Sap. xj. Diligis omnia dñe. et nibil odiſti eorum que feciſti. ſ bomo in ſtatu innocẽtie nibil babebat qd ẽẽt dignũ odio. et totũ qd bẽbat a deo factuz erat. g deus ipm totaliter diligebat. ſ qd ſic a deo diligit ab eo acceptatur. g ꝛc. Itẽ Prouer. viij. Ego diligentes me diligo. ſ bomo ſm ſtatũ nature inſtitute diligebat deũ ppter ſe ꝛ ſuper oĩa. qz rect᷒ erat. g vr q̃ etiam pter omnẽ gratiã deus eũ amabat. ꝛ ſi boc. g deo acceptus erat. Item artifex creatus cõplacet ſibi in ope ſuo. et illud acceptat qñ ipm fabricat ſm voluntatẽ ſuam. ſ deus q̃ eſt ſumm᷒ artifex bominẽ formauerat ad imaginẽ ſuã. et optima rõne eũ cõdiderat. g vr q̃ ex naturalibus ſibi datis bõ do placebat. Itẽ nibil ẽ qd plus faciat animã carã do et acceptã q̃ q̃ ſit tota pulcra et nulla ſit in ea macula. ſ aĩa Ade in ſtatu innocẽtie tota erat pulcra. nulla erat in ea macula. q̃tum erat ex naturali ꝯditiõe. g abſq̃ omni grã ſupaddita deo erat accepta. Itez aut deus poterat facere aliquã creaturã ita bonam q̃ ex puris naturalibus ſibi placeret. aut non. Si nõ. vr q̃ non ẽẽt oipotẽs. Si ſic. g non vr q̃ ad boc q̃ natura placeat deo neceſſariũ ſit ſupaddi donuz grẽ. ſi igit bomo pfecte cõditus fuit ſm exigentiã ſtat᷒ nature. vr q̃ deo placebat abſq̃ omni dono gratie ſupaddite. Sed cõtra. Heb. xj. Sine fide impoſſibile ẽ placere do. ſ fides eſt donũ ſuperadditũ nature ſm q̃ dr. j. Cor. xij. g ſine dono gratie nature ſupaddite nullus põt placere deo. Item Sap. vij. Neminem diligit deus niſi illũ qui cũ ſapia inbabitat. ſ ſapia ẽ donum dei nature ſupadditũ. ſm q̃. j. ſubiungit. ix. c. Mitte illam de celis ſanctis tuis ꝛc. g abſq̃ dono gratie nature ſupaddite impoſſibile ẽ dei amicuz ẽẽ. Item Dyo. in li. de angelica ierarchia. lex diuinitatis ẽſt inferiora p media. et media p ſupiora reducere. ſ media bona ſunt potentie naturales. bona maxima ſunt gratia et virtutes quib᷒ non ptingit male vti. g ſm rectũ ordinẽ aĩa non põt ad deuz redire nec deo placere. niſi pficiatur p dona virtutuz et gratie. Itẽ nibil excellenti᷒ ẽ ſm naturã in bomie q̃ ipa imago. ſ imago indĩns eſt ad boc acceptandũ et nõ acceptandũ. g ad boc q̃ aliqua aĩa a deo acceptetur. neceſſe ẽ vltra naturalia ẽẽ aliqd donum nature ſupadditum. Itẽ quotieſcũq̃ deus aĩaz acceptat. eam in ꝯiugium ſibi deſponſat. Uñ et aĩaz dicit ſponſam ſuam in Cant. Sz q̃tũcũq̃ aliqua creatura ſit excellens. ſemp in infinitũ ẽ deo inferior. g nunq̃ digna ẽ in ꝯiugium aſſumi. niſi deus ex mera liberalitate cõdeſcendat. et boc ẽ preſtare gratiam. g ꝛc. Itẽ cum deus bominẽ acceptat. filiũ ſuũ reputat ſm q̃ dr Iobãnis. j. Dedit eis ptãtem fi. dei fi. Sz creatura quãtũcunq̃ ſit nobilis ſemp ẽ dei ſerua. ſ ſuus non põt adoptari in filiũ quin fiat ei grã. g impoſſibile ẽ q̃ aliq̃ creatura acceptet a do ſine munere grẽ ſupaddite.

Rẽ. ad pdictoꝝ itelligẽtiã ẽ notãdũ q̃ dupl'r cõtingit dicere aliq̃d acceptari a deo. Uno mõ q̃dã acceptatione generali. vt idẽ ſit acceptare aliq̃d qd reputare bonum. et in bono cõſeruare. et bac acceptatione non tm̃ acceptat creatura rõnalis. ſ etiã oẽ opus dei. Eſt etiã alia acceptatio ſpãlis qua dr deus acceptare illud qd dignũ reputat eterna beatitudie. ꝛ tali acceptatiõe nõ acceptat de᷒ niſi creaturã rõnalez. Illa eñ ſola ẽ que ei᷒ capax et pticeps ẽẽ põt. Hanc aũt creaturã rationalẽ tũc acceptat. cũ cõſecrat in tẽplum. et adoptat in filiũ. et aſſumit in ꝯiugium. Nã aĩe ſancte q̃ deo placent. et dicunt tẽplũ dei. et dicũt filij dei. et dicunt ſponſe dei. ſm qd colligit ex nouo et veteri teſtamẽto. Primũ genus acceptatiõis non requirit ſupaddi donũ grẽ vltra ea q̃ ſunt de cõditione nature. Scdm vero gen᷒ acceptatiõis nõ põt nõ ẽẽ gratuitũ. tũ ppter gratuitã dei ꝯdeſcenſionẽ. tum ppt creature exaltationem vltra terminos ſiue ſtatus nature. Gratuita nãq̃ cõdeſcenſio in bmõi acceptatione neceſſario requirit. Qz eñ deus imẽſus babitare velit in aĩa vt in tẽplo. q̃ iterũ velit ſeruũ rputare p filio. q̃ ancillã ſuã aſſumere velit in cõiugiũ. boc nemo dubitat ẽẽ mere grẽ et cõdeſcẽſionis liberaliſſime. Creature etiam ſublimatio in tali acceptatione vltra ſtatum nature repitur. Qz enim creatura conſecretur in templũ. adoptetur in filium. aſſumatur in cõiugiũ. boc eſt ſupra naturale cõplementuz omnis creature. et ideo nec cõſecratio. nec adoptatio. nec vnio aĩe ad deũ fit p aliquam ppriẽtatem nature. ſ p aliqd donũ gratie ſupadditũ qd animã cõſecret vt ſit tẽplũ. aſſimilet vt ſit dei filia. q̃ faciem decoret anime vt apta ſit eſſe dei ſponſa. bec autem omnia facit gratia gratum faciens. cui eſt adeo iuncta dei conformitas. vt nullo modo poſſit deo diſſimilis fieri. Adeo iuncta ſpũalis venuſtas. vt nullo modo poſſit deformari. et ideo reddit animam deo acceptam. Et eſt ratio acceptandi ſm illas tres proprietates predictas. q̃ quidez conueniunt ei non ſm tropum aut tranſſumptionem. ſed ſm veritatez aut

5

License: public_domain – St. Augustine, FL, Flagler College, MS_096_2026_DI, DI_verso – Sententiarum libri IV (Comm: Bonaventura) (https://fragmentarium.ms/view/page/F-lcsh/11880/84786)